

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»

Відділ фінансово-кредитної та податкової політики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННЦ «ІАЕ»

акад. НААН, д.е.н., проф. Ю.О. Лупенко

«13» грудня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

***«Поглиблений курс
з фінансів, банківської справи,
страхування та фондового ринку»***

Освітня програма: «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

Статус дисципліни: обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни «Поглиблений курс з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» для здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (денної та заочної форми) – «доктор філософії» з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондового ринку».

Розробники: **Лупенко Юрій Олексійович**, д.е.н., професор, академік НААН України, директор Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»;

Калівошко Олексій Миколайович, д.е.н., доцент, г.н.с. відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»;

Трусова Наталія Вікторівна, д.е.н., професор, п.н.с. відділу фінансово-кредитної та податкової політики Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».

Рецензенти: **М.Й. Малік**, акад. НААН, д.е.н., проф., головний науковий співробітник відділу підприємництва, кооперації та агропромислової інтеграції Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки»;

Вдовенко Л.О., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Вінницький національний аграрний університет

Робочу програму навчальної дисципліни «Поглиблений курс з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» розглянуто та схвалено на засіданні вченої ради ННЦ «Інститут аграрної економіки» від 13.12.2022 р., протокол № 11.

Голова вченої ради,
академік НААН,
доктор економічних наук, професор

Ю.О. Лупенко

ЗМІСТ

1. Передмова
2. Опис навчальної дисципліни
3. Мета і завдання
4. Предмет та об'єкт
5. Результати навчання
6. Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання
7. Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання
8. Програма (зміст за модулями)
9. Теми семінарських/практичних занять
10. Самостійна робота під керівництвом НПП
11. Індивідуальні завдання
12. Методи навчання
13. Форми контролю
14. Критерії оцінки знань
15. Методичне забезпечення
16. Рекомендована література

1. ПЕРЕДМОВА

Необхідність вивчення дисципліни «Поглиблений курс з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» є необхідним для:

- Розширення знань з фінансів: Ця дисципліна дозволяє студентам поглибити свої знання з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Вона надає комплексний огляд різних аспектів цих галузей, таких як основи фінансового менеджменту, банківські операції, страхування та інвестиційний процес, що допомагає зрозуміти ці сфери з більш глибокою інсайтовою перспективою.
- Розширення можливостей кар'єрного росту: Знання з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку є важливими у ряді професій, таких як фінансисти, аналітики ринку капіталів, менеджери ризиків, консультанти з фінансового планування та інші. Вивчення цієї дисципліни може допомогти розширити кар'єрні можливості та збільшити конкурентоспроможність на ринку праці.
- Розуміння фінансових ризиків та управління ними: Фінансові ризики є невіддільною частиною фінансової діяльності, банківської справи, страхування та фондового ринку. Вивчення цієї дисципліни допоможе студентам зрозуміти різні види фінансових ризиків, такі як ризик процентної ставки, кредитний ризик, ринковий ризик та інші.

Програма навчальної дисципліни «Поглиблений курс з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» складена на основі освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти третього (доктор філософії) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

2. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (шифр і назва)
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Доктор філософії
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	5
Форма контролю	Диференційований залік

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	16 год.
Практичні, семінарські заняття:	24 год.	10 год.
Самостійна робота	84 год.	112 год.
Індивідуально-консультаційна робота	12 год.	12 год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4,5 год.	
самостійної роботи студента –	8 год.	

3. Мета і завдання

Метою навчальної дисципліни є надання студентам глибокого розуміння фінансової системи, банківської діяльності, страхування та функціонування фондового ринку.

Завдання навчальної дисципліни можуть бути наступними:

- Розширення знань про фінансову систему: Оволодіння студентами знаннями про різні компоненти фінансової системи, такі як банки, фондові ринки, страхові компанії, регулятори тощо. Вони повинні розуміти роль цих компонентів у функціонуванні економіки та їх взаємодію між собою.
- Вивчення принципів банківської діяльності: Ознайомлення студентів з основними аспектами банківської діяльності, такими як банківська регуляція, операції з активами та пасивами, управління ризиками, кредитування тощо. Вони повинні вивчити різні види банківських продуктів та послуг, процес їх надання та управління банківським портфелем.
- Ознайомлення з основами страхування: Вивчення студентами принципів страхування, різних видів страхування, процесу укладання страхових договорів, оцінки ризиків та управління страховими портфелями. Вони також повинні дослідити роль страхування у фінансовій системі та взаємодію з іншими фінансовими ринками.
- Аналіз функціонування фондового ринку: Вивчення основ фондового ринку, таких як ринок акцій, облігацій, фондових індексів, процес торгівлі, аналіз фінансових інструментів, управління портфелем тощо.

4. Предмет та об'єкт

Предмет вивчення навчальної дисципліни «Поглиблений курс з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» включає наступні аспекти:

- Фінанси: Вивчення фінансових концепцій, теорій та методів, що дозволяють розуміти функціонування фінансової системи, фінансовий менеджмент

підприємства, оцінку фінансових ризиків та вибір оптимальних фінансових рішень.

- Банківська справа: Вивчення основних аспектів діяльності банків, включаючи банківську регуляцію, управління банківськими операціями, кредитування, управління ризиками, взаємодію банків з клієнтами та іншими фінансовими установами.
- Страхування: Ознайомлення з основами страхування, включаючи різні види страхування (життя, майнове, відповідальність тощо), процес укладання страхових договорів, оцінку ризиків та управління страховими портфелями, роль страхування в економіці та взаємодію з іншими фінансовими ринками.
- Фондовий ринок: Вивчення основ фондового ринку, включаючи ринок акцій, облігацій, фондових індексів, процес торгівлі, аналіз фінансових інструментів, управління портфелем, роль фондового ринку в економіці та взаємодію з іншими фінансовими ринками.

Об'єкт навчальної дисципліни «Поглиблений курс з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» може бути розглянутий з різних підходів, але загалом об'єктом вивчення є фінансова система, яка включає різні аспекти фінансової діяльності, такі як банківська діяльність, страхування та фондовий ринок. Об'єкт вивчення включає структуру, функції, ролі та взаємозв'язки між різними суб'єктами фінансової системи, а також процеси, які відбуваються на фінансових ринках, такі як торгівля цінними паперами, управління ризиками, розподіл ресурсів та прийняття фінансових рішень. Додатково, об'єктом вивчення можуть бути також правові, економічні та соціальні аспекти, пов'язані з фінансовою системою та її складовими.

5. Результати навчання

У **результаті** вивчення дисципліни студент повинен вміти:

1. Аналізувати фінансову систему: розуміти структуру, функції та взаємозв'язки між різними суб'єктами фінансової системи, такими як банки, страхові компанії, фондові біржі та інші учасники фондового ринку.
2. Розуміти основні принципи та процеси банківської діяльності: оцінювати ризики та управляти ними, аналізувати банківські продукти та послуги, розуміти процес кредитування, управління депозитами та інші банківські операції.
3. Вивчати основи страхової діяльності: розуміти різні види страхових полісів, процес страхування, оцінювати ризики та управляти страховим портфелем.
4. Ознайомлюватись з основами фондового ринку: розуміти принципи торгівлі цінними паперами, аналізувати різні види цінних паперів, розуміти процеси управління портфелем та прийняття рішень на фондовому ринку.
5. Аналізувати фінансові ризики та здійснювати ризик-менеджмент: розуміти

основні ризики, такі як кредитний ризик, ринковий ризик, ліквіднісний ризик та інші, аналізувати їх та використовувати стратегії ризик-менеджменту.

6. Застосовувати фінансовий аналіз: оцінювати фінансовий стан підприємства за допомогою різних фінансових показників

Питання розглянуті в даному курсі дають слухачам комплексну підготовку з теоретичних, методологічних та практичних аспектів в галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Курс включає розгляд ряду важливих питань, таких як:

- Фінансова система та її складові: розуміння структури та функцій фінансової системи, вивчення ролі та функцій банків, страхових компаній, фондових бірж та інших учасників фінансового ринку.
- Банківська діяльність: ознайомлення з процесами банківської діяльності, включаючи кредитування, управління депозитами, ризик-менеджмент, фінансовий аналіз банків та інші аспекти банківської роботи.
- Страхова діяльність: вивчення основ страхової діяльності, включаючи види страхових полісів, ризик-менеджмент, процес страхування та аналіз страхових портфелів.
- Фондовий ринок: ознайомлення з принципами торгівлі цінними паперами, аналіз різних видів цінних паперів, управління портфелем на фондовому ринку, аналіз ризиків та вибір стратегій інвестування.
- Ризик-менеджмент: оцінювання різних фінансових ризиків, таких як кредитний ризик, ринковий ризик, ліквіднісний ризик, та розуміння стратегій управління цими ризиками.
- Фінансовий аналіз.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

ЗК 2. Навички використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення на аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність виявляти, розуміти сутність, формулювати та розв'язувати наукові проблеми.

ФК 1. Здатність аналізувати і структурувати рух фінансових активів, формування та використання капіталу, доходів і грошових фондів на макро-, мезо- та мікрорівнях; розробляти механізми та моделі дій щодо вирішення науково-практичних проблем фінансової діяльності економічних суб'єктів.

ФК 2. Здатність застосовувати механізми грошово-кредитного регулювання, координації податково-бюджетної і монетарної політики загалом та в аграрному секторі зокрема.

ФК 3. Здатність оптимізувати доходи і видатки бюджету, систему управління внутрішнім і зовнішнім державним боргом для реалізації

соціально-економічної політики держави та децентралізації публічних фінансів.

ФК 4. Здатність розробляти механізми реалізації фінансової політики на державному, регіональному, галузевому та корпоративному рівнях.

ФК 6. Здатність визначати напрями реструктуризації податкової системи держави, застосовувати інструментарій податкового рахівництва, адміністрування податків, податкового контролю економічних суб'єктів.

ФК 7. Здатність аналізувати та структурувати фінансові ринки, оптимізувати інфраструктуру їх складових.

ФК 8. Здатність аналізувати, структурувати та визначати напрями реструктуризації страхової системи; з'ясувати закономірності та перспективи розвитку діяльності її суб'єктів.

ФК 9. Здатність застосовувати механізми, моделі, методи та інструменти страхового менеджменту, формування та розміщення страхових резервів, забезпечення фінансової надійності страхових організацій, проведення перестраховування, здійснення страхового маркетингу.

ФК 10. Здатність визначати напрями: реструктуризації банківської системи; формування макропруденційної політики та регулювання грошово-кредитного ринку; реалізації центральними банками грошово-кредитної політики.

ФК 11. Здатність застосовувати механізми, моделі, методи та інструменти фінансового менеджменту в банку; аналізувати та оцінювати діяльність банків на кредитному, іпотечному, валютному ринках, ринку цінних паперів.

6. Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Лек.	Сем./Прак.	Інд.	Сам.Роб.	Всього
Змістовний модуль 1. Імперативи розвитку фінансів в умовах економічних зрушень					
Тема 1. Розвиток фінансів та фінансової науки	2	2	-	6	10
Тема 2. Оцінка функціонування та умов розвитку фінансів України	2	2	1	5	10
Тема 3. Методологічні основи побудови механізмів активізації розвитку фінансових ринків	2	2	1	5	10
Всього за модулем 1	6	6	2	16	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
Змістовний модуль 2. Управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку					

Тема 1. Теоретичні основи управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	2	2	-	6	10
Тема 2. Дослідження процесу управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	2	1	1	6	10
Тема 3. Системний підхід до управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	2	1	1	6	10
Всього за модулем 2	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт.</i>					
Змістовний модуль 3. Методологічні засади організації ефективної банківської системетодологічні засади організації банківської система					
Тема 1. Сучасний етап розвитку банківської системи	2	2	-	6	10
Тема 2. Характеристика концепцій управління банківською діяльністю та основні напрями удосконалення її регулювання	2	1	1	6	10
Тема 3. Оптимізація функціонування та розвитку банківської системи України в умовах сучасних трансформаційних процесів	2	1	1	6	10
Всього за модулем 3	6	4	2	18	30
<i>Форма контролю – контрольна робота.</i>					
Змістовний модуль 4. Методологічні засади дослідження страхового захисту					
Тема 1. Методологічні підходи до вивчення сутності категорії «страховий захист»	2	2	1	5	10
Тема 2. Системна структура страхового захисту	2	1	1	6	10
Тема 3. Класифікація та функції страхового захисту	2	1	1	6	10

Всього за модулем 4	6	4	3	17	30
<i>Форма контролю – презентація наукового проекту.</i>					
Змістовний модуль 5. Методологічні основи діяльності на фондовому ринку					
Тема 1. Методологічні засади функціонування фондового ринку	2	2	1	5	10
Тема 2. Методологічні засади прогнозування цін на фондових ринках	2	2	1	5	10
Тема 3. Методологічні засади формування інвестиційних стратегій на фондових ринках	2	2	1	5	10
Всього за модулем 5	6	6	3	15	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт.</i>					
<i>Підсумкова форма контролю – іспит</i>					
Всього по курсу	30	24	12	84	120

7. Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Лек.	Сем./Прак.	Інд.	Сам. Роб.	Всього
Змістовний модуль 1. Імперативи розвитку фінансів в умовах економічних зрушень					
Тема 1. Розвиток фінансів та фінансової науки	1	1	1	7	10
Тема 2. Оцінка функціонування та умов розвитку фінансів України	1	-	1	8	10
Тема 3. Методологічні основи побудови механізмів активізації розвитку фінансових ринків	1	1	1	7	10
Всього за модулем 1	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – реферат</i>					
Змістовний модуль 2. Управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку					
Тема 1. Теоретичні основи управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	1	1	-	8	10
Тема 2. Дослідження процесу управління фінансовими	1	-	1	8	10

потоками учасників аграрного ринку					
Тема 3. Системний підхід до управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	1	1	1	7	10
Всього за модулем 2	3	2	2	23	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт</i>					
Змістовний модуль 3. Методологічні засади організації ефективної банківської системи					
Тема 1. Сучасний етап розвитку банківської системи	1	1	-	8	10
Тема 2. Характеристика концепцій управління банківською діяльністю та основні напрями удосконалення її регулювання	1	-	1	8	10
Тема 3. Оптимізація функціонування та розвитку банківської системи України в умовах сучасних трансформаційних процесів	1	1	1	7	10
Всього за модулем 3	3	2	2	23	30
<i>Форма контролю – контрольна робота</i>					
Змістовний модуль 4. Методологічні засади дослідження страхового захисту					
Тема 1. Методологічні підходи до вивчення сутності категорії «страховий захист»	1	1	1	7	10
Тема 2. Системна структура страхового захисту	1	-	1	8	10
Тема 3. Класифікація та функції страхового захисту	1	1	1	7	10
Всього за модулем 4	3	2	3	22	30
<i>Форма контролю – презентація наукового проекту</i>					
Змістовний модуль 5. Методологічні основи діяльності на фондовому ринку					
Тема 1. Методологічні засади функціонування фондового ринку	2	1	-	7	10
Тема 2. Методологічні засади прогнозування цін на фондових ринках	1	-	1	8	10

Тема 3. Методологічні засади формування інвестиційних стратегій на фондових ринках.	1	1	1	7	10
Всього за модулем 5	4	2	2	22	30
<i>Форма контролю – аналітичний звіт</i>					
<i>Підсумкова форма контролю – іспит</i>					
Всього по курсу	16	10	12	112	150

8. Програма (зміст за модулями)

Змістовний модуль 1. ІМПЕРАТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ЗРУШЕНЬ

Тема 1.1. Розвиток фінансів та фінансової науки

План лекційного заняття

1. Сучасні трактування сутності, призначення та ролі фінансів у суспільному відтворенні.
2. Актуальні принципи побудови фінансової системи України.
3. Напрями зростання дієвості фінансової політики та фінансової безпеки.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке фінанси і як вони розвивалися впродовж історії людства?
2. Назвіть основні етапи розвитку фінансової системи.
3. Які основні принципи та концепції фінансової науки?
4. Що таке фінансовий ринок та які його види і функції?
5. Які основні інструменти фінансового ринку і як вони використовуються?
6. Що таке фінансові інтермедіари та яка їх роль у фінансовій системі?
7. Як розвивається фінансовий ринок в Україні та які його особливості?
8. Які основні напрямки розвитку фінансової науки в сучасному світі?
9. Які основні теорії фінансової науки, такі як теорія портфеля, теорія капіталовкладень, теорія капіталовіддачі та інші?
10. Що таке фінансова стабільність та як вона впливає на розвиток економіки та фінансову систему?

Рекомендована література:

Основна [2, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16].

Допоміжна [19, 21, 22, 23].

Міжнародні видання [24, 32, 34].

Інформаційні ресурси Інтернет [38-43].

Тема 1.2. Оцінка функціонування та умов розвитку фінансів України

План лекційного заняття

1. Методологічний дискурс формування, функціонування та ієрархії сучасних державних фінансів.
2. Стратегічні засади трансформації місцеві фінанси в умовах війни та глобалізації.
3. Наукові підходи, принципи та актуальні особливості організації фінансів підприємницьких структур.
4. Оцінка основних тенденцій розвитку фінансів домогосподарств.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Як оцінюється функціонування фінансів України в сучасних умовах?
2. Які основні складові фінансової системи України та яка їх роль у фінансовому розвитку країни?
3. Які основні фактори впливають на розвиток фінансів України і як вони взаємодіють між собою?
4. Які основні проблеми та виклики стоять перед фінансовою системою України і як їх можна вирішити?
5. Які основні законодавчі акти регулюють функціонування фінансової системи України та як вони впливають на розвиток фінансів країни?
6. Які основні індикатори оцінки рівня розвитку фінансів України, такі як обсяг грошово-кредитного ринку, рівень банківської кредитної активності, рівень капіталізації фондового ринку та інші?
7. Які основні тенденції розвитку фінансової системи України в контексті міжнародних трендів та вимог?
8. Які можливості та перспективи розвитку фінансів України, враховуючи реформи та поточні економічні виклики?
9. Як впливає розвиток фінансової системи на економічний розвиток України та які можливі шляхи сприяння цьому взаємодії?
10. Які основні ризики та виклики, пов'язані з функціонуванням фінансів України, та як їх можна зменшити або уникнути?

Рекомендована література:

Основна [1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16].

Допоміжна [19, 20, 21, 22, 23].

Міжнародні видання [24, 32, 34, 37].

Інформаційні ресурси Інтернет [38-43].

Тема 1.3. **Методологічні основи побудови механізмів активізації розвитку фінансових ринків**

План лекційного заняття

1. Концепції ефективності регулювання та стабільності розвитку сегментів фінансового ринку України.
2. Фінансові механізми формування інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів.
3. Парадигмальні засади трансформації міжнародних фінансів.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке методологічні основи в контексті розвитку фінансових ринків і як вони впливають на формування механізмів активізації ринків?
2. Які основні принципи та підходи до побудови механізмів активізації розвитку фінансових ринків і як вони взаємодіють між собою?
3. Які основні інструменти та методи, що базуються на методологічних засадах, можуть бути застосовані для активізації розвитку фінансових ринків?
4. Які основні фактори впливають на ефективність механізмів активізації фінансових ринків і як вони можуть бути враховані в методології побудови таких механізмів?
5. Які основні виклики та ризики пов'язані з побудовою механізмів активізації розвитку фінансових ринків і як їх можна вирішити з методологічної точки зору?
6. Які можливості та переваги застосування інноваційних методологічних підходів у побудові механізмів активізації розвитку фінансових ринків?
7. Які основні тенденції та напрямки розвитку методології побудови механізмів активізації фінансових ринків в світовій практиці?
8. Як можуть бути враховані соціально-економічні аспекти та інтереси різних стейкхолдерів у методології побудови механізмів активізації фінансових ринків.

Рекомендована література:

Основна [1, 5, 6, 10, 11, 13, 14, 16].

Допоміжна [19, 22, 23].

Міжнародні видання [24, 25, 26, 28, 29, 33, 36].

Інформаційні ресурси Інтернет [38-44].

Рекомендована література

Основна.

1. Боргова стійкість державних фінансів / ред. Т. І. Єфименко, С. А. Єрохіна, Т. П. Богдан. К.: ДНУ «Акад. фін. управління», 2014. 712 с.

2. Василик О.Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України. К.: НІОС, 2002. 608 с.
3. Варналій З.С. Бугай Т. В., Онищенко С. В. Бюджетний процес в Україні: стан та проблеми інституційного забезпечення : монографія. К., Полтава: ПолтНТУ, 2014. 270 с.
4. Венгер В.В. Фінанси. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 432 с.
5. Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей. К.: АУБ, 1999. 189 с.
6. Козюк В. В. Монетарні засади глобальної фінансової стабільності: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. 728 с.
7. Лондар С. Л., Лондар О. С. Державна боргова політика України в контексті досвіду постсоціалістичних країн – членів ЄС : монографія / за ред. В. М. Федосова. Біла Церква : Пшонківський О. В. 2016. 242 с.
8. Лондар С. Л., Тимошенко О. В. Фінанси: навч. посіб. Вінниця: Нова Книга, 2009. 384 с.
9. Лугівська О.П., Лугівська Л.А. Класифікація типів і видів боргової політики держави. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2017. № 1(79). С. 130-140
10. Лютий І. О., Зражевська Н. В., Рожко О. Д. Державний кредит та боргова політика України: монографія. К.: Центр учбової літератури, 2008. 352 с.
11. Молдован О.О. Державні фінанси України: досвід та перспективи реформ. К.: НІСД, 2011. 380 с.
12. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. 4-те вид., без змін. К.: КНЕУ, 2007. 240 с.
13. Тернер Е. Між боргом і дияволом: гроші, кредит та реформування глобальних фінансів / пер. з англ. Т.Є. Унковської. Львів: Апріорі. 2020. 416 с.
14. Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 720 с.
15. Фінанси: підручник / За ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. К.: Знання, 2008. 611 с.
16. Фінансова система України: взаємодія корпоративного та державного секторів / Єфименко Т. І., Лютий І. О., Гасанов С. С. та ін. К.: ДННУ Акад. фін. управління, 2012. 244 с.

Допоміжна.

17. Лютий І.О, Терес Ю. Реалізація боргової політики в країнах ЄС: уроки для України. Світ фінансів. Науковий журнал ТНЕУ. Тернопіль, 2018. Вип. 4(57). С. 7-19.
18. Лютий І.О, Рожко О. Д. Сучасні тенденції та використання державного кредиту у розвинутих зарубіжних країнах. Світ фінансів. Державні фінанси. 2006. Вип. 4(9). С. 17-24.
19. Макконел К. Р. Экономикс: принципы проблемы и политика. К.: ХаГар, 1998. 785 с.

20. Осецький В., Браткова І. Функції державних боргових зобов'язань: минуле та сучасність. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія ЕКОНОМІКА. 2015. № 6 (171). С. 54–60.

21. Ткаченко Н. В. Фінансова політика як інструмент реалізації економічного суверенітету держави. Економічний аналіз. 2015. Вип. 20. С. 203 – 209.

22. Фінансово-економічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. К.: Знання, 2007. 1072 с.

23. Фіскальна та монетарна безпека національної економіки / ред. Т. І. Єфименко. К.: ДННУ «Акад. фін. управління», 2016. 447 с.

Міжнародні видання.

24. Allen, R. (1967) *Macro-economic Theory. A Mathematical Treatment*, London, Macmillan.

25. Andriushchenko, K., Ishchenko, M., Sahaidak, M., Tepliuk, M. and Domina, O. (2019) 'Prerequisites for the creation of financial and credit infrastructure of support for agricultural enterprises in Ukraine'. *Banks and Bank Systems*, 14(2), p.63-75.

26. Crisis: Overview and Issues For Congress. Congressional Research Service Report, 29 February. Available at: URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/R42377.pdf>

27. Benkemoune, R. (2009) 'Charles Dunoyer and the Emergence of the Idea of an Economic Cycle', *History of Political Economy*, vol. 41 (2), p. 271–295.

28. Bernardini, M., and Forni, L. (2017) *Private and Public Debt: Are Emerging Markets at Risk?* IMF Working Paper, num. 17/61. Available at: URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2017/03/22/Private-and-Public-Debt-Are-Emerging-Markets-at-Risk-44754> .

29. Bocola, L. (2016) 'The Pass-Through of Sovereign Risk' *Journal of Political Economy*, July, vol. 124, num. 4, p. 879 – 926.

30. Chari, V.V., DAVIS, A., and Kehoe J. P. (2020) 'On the Optimality of Financial Repression', *Journal of Political Economy*, Jan., vol. 128, num. 2, pp. 710 – 739.

31. Corsetti, G., Kuester, K., Meier, A. and Muller, G.J. (2013) 'Sovereign Risk, Fiscal Policy, and Macroeconomic Stability', *The Economic Journal*, num. 123(566), p. 99–132.

32. European Central Bank – The Euro Area Sovereign Debt Market: lessons from the crisis. 22 Jan. Available at: URL: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2012/html/sp120628_1.en.html

33. European Commission - Europe's recovery from the debt crisis. Available at: URL: http://ec.europa.eu/commission_2010-

34. Global Financial Stability Report. Bridge to Recovery (2020). International Monetary Fund Oct., Available at: URL: <https://www.imf.org/en/Publications/GFSR/Issues/2020/10/13/globalfinancial-stability-report-october-2020> .

35. Glossary of Statistical Terms. Fiscal Consolidation. OECD. Available at:

URL: <http://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=984>

36. Fakultät der Universität zu Köln, Available at: URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/162029903.pdf>

37. Redo, M. (2017) 'High public debt servicing cost for agency model of debt management in Poland', Law and administration in Post-Soviet Europe', The Journal of Kolegium Jagiellonskie, Torunska Szkola Wyzsza, 2017, vol.1, p. 42-49.

Інформаційні ресурси Інтернет.

38. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>

39. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

40. Офіційний сайт Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teina225&plugin=1>

41. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://kmu.gov.ua>

42. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

43. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <https://bank.gov.ua>

44. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: <https://rp.gov.ua>

Змістовний модуль 2. УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ УЧАСНИКІВ АГРАРНОГО РИНКУ

Тема 2.1. Теоретичні основи управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку

План лекційного заняття

1. Потокові процеси, їх роль у фінансових потоках учасників аграрного ринку.
2. Концепції управління фінансовими потоками..
3. Динамічне модель управління фінансовим потоком учасників аграрного ринку.

Питання для самоперевірки та повторення

1. В існуючому потоковому процесі, яка класифікація первинних потоків забезпечує оцінку фінансових аспектів управління діяльністю учасників аграрного ринку.
2. Які показники інтегрованої оцінки ефективної фінансової та інвестиційної діяльності визначають вектор стратегічних цілей учасників аграрного ринку?
3. Охарактеризуйте особливості переміщення однорівневого фінансового потоку в процесі здійснення фінансування запасів як замкнутої системи.

4. Основні напрями аналізу міжелементних пропорцій потокового процесу в управлінні діяльністю учасників аграрного ринку.
5. Які передумови забезпечують організаційну єдність потокового процесу в управлінні загальним циклом фінансування запасі?
6. Назвіть види концепцій управління фінансовими потоками.
7. Які моделі управління фінансовими потоками дозволяють моделювати ситуаційне становище учасників аграрного ринку з урахуванням зміни керуючих факторів?
8. Назвіть стадії динамічного моделювання управління фінансовими потоками.

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 5; 6].

Допоміжна [7; 14; 17; 18; 19; 20].

Міжнародні видання [21; 25; 27; 28; 30; 31].

Інформаційні ресурси Інтернет [36; 38; 39].

Тема 2.2. Дослідження процесу управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку

План лекційного заняття

1. Сутність та особливості дослідження фінансових потоків учасників аграрного ринку.
2. Параметричні властивості та класифікація фінансових потоків.
3. Економічна природа взаємодії грошових та фінансових потоків.
4. Детермінанти управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Розкрийте сутність та особливості дослідження фінансових потоків учасників аграрного ринку.
2. Визначте основні положення дослідження фінансових потоків підприємства.
3. Наведіть структурно-логічну схему дослідження фінансових потоків.
4. Яка класична схема розрахунку довжини фінансового циклу?
5. Як розраховується довжина фінансового циклу в короткостроковому періоді?
6. Як розраховується довжина фінансового циклу в довгостроковому періоді?
7. Які виділяють групи грошового потоку для визначення трактування даного поняття?
8. Які відмінності економічного сутності понять «грошовий потік» та «фінансовий потік».

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 5; 6].

Допоміжна [7; 11; 13; 14; 17; 18; 19].

Міжнародні видання [21; 23; 24; 25; 27; 28; 30; 31].

Інформаційні ресурси Інтернет [32; 33; 34; 36; 38; 39].

Тема 2.3. Системний підхід до управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку

План лекційного заняття

1. Формування системи управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку.
2. Формальна та неформальна структура управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку.
3. Системна оцінка управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які основні напрями формування методичного базису системи управління фінансовими потоками?
2. Які основні напрями впливу системи управління фінансовими потоками на формування фінансових ресурсів учасників аграрного ринку?
3. Що є об'єктами системи управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку?
4. Які функціональні підсистеми формують механізм управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку?
5. У чому полягає особливість використання неформальної структури управління фінансовими потоками?
6. Які існують показники горизонтальної оцінки управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку в окремому регіоні?
7. Які існують показники вертикальної оцінки управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку в окремому регіоні?

Рекомендована література:

Основна [1; 2; 3; 4; 5; 6].

Допоміжна [7; 9; 11; 13; 14; 17; 18; 19; 20].

Міжнародні видання [21; 22; 23; 24; 25; 27; 28; 30; 31].

Інформаційні ресурси Інтернет [32; 33; 34; 36; 38; 39].

Рекомендована література

Основна.

1. Гаєвська Л.М. Фінансовий потенціал – основи економічного управління підприємством / Л.М. Гаєвська, О.І. Марченко / Приазовський економічний вісник. 2020. Вип. 1 (18). С. 20-25.

2. Косова Т. Д., Роганова Г. О. Проблеми розподілу чистого грошового операційного потоку підприємства на прибуток і амортизацію. Економіка України. 2018. № 7. С. 57-64

3.Трусова Н.В. Фінансовий потенціал суб'єктів господарювання аграрної галузі: Підручник / Н.В. Трусова. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2017. 245 с.

4. Трусова Н.В., Цап В.Д., Терновський В.О. Управління фінансовими потоками підприємства. Фінансова математика: Навчальний посібник/ Н.В. Трусова, В.Д. Цап, В.О. Терновський. За ред. ред. Трусової Н.В. Мелітополь: ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2017. 392 с.

5. Трусова Н.В., Терещенко М.А. Фінансова аналіз підприємства: методика та практика: Навчальний посібник / Н.В. Трусова, М.А. Терещенко. 2-ге вид. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2019. 272 с.

6. Трусова Н.В., Пристемський О.С., Мельник Л.В., Дума В.Л. Фінансові потоки та їх вплив на формування високоліквідних активів підприємств / Н.В.Трусова, О.С. Пристемський, Л.В. Мельник, В.Л. Дума / Збірник Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки). 2022. №45. С. 50-58.

Допоміжна.

7. Азаренкова, Г. М. Фінансові потоки в системі економічних відносин / Г. М. Азаренкова. Х. : ВД «ІНЖЕК», 2006. 327 с.

8. Барабаш Н. С., Никонович Н. О. Аналіз грошових потоків в системі фінансового менеджменту підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки». 2018. № 2. Т 2. С.164-167.

9. Дейнека О. Управління інвестиційною діяльністю. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 32-33.

10. Додусенко В. І. Використання аналізу грошових потоків для визначення оптимальних умов кредитування / В. І. Додусенко // Облік і фінанси АПК. 2018. №8. С. 63-65.

11. Голян, В.А. та Лучечко, Ю.М., 2019. Капітальні вкладення в економіку України: стимулювання залучення інвестиційних потоків у сферу переробки сільськогосподарської сировини. Економіка та держава. 2019. № 1. С. 15-22.

12. Жаворонкова Г.В., Сівашенко Т.В., Скібіцька Л.І., Туз О.І. Управління інвестиціями та інноваціями: [навч.посібник]. Київ: 2010. 184с.

13. Запорожець Г. В. Теоретико-методичні засади управління інвестиційними ресурсами організації. *Бізнес Інформ*. 2020. №4. С. 433-439.
14. Золотарьова О., Місюра А., Копія І. Ефективне управління рухом грошових потоків та його роль у забезпеченні фінансової стійкості промислового підприємства. *Економічний аналіз*. 2019. № 11. С. 240–245.28.
15. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена Постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2010 р. № 22 і зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29 березня 2010 р. № 377/8976.
16. Мельник Т.М., Касьянок К.Г. Проблеми залучення та використання іноземних інвестицій в економіку України. *Маркетинг та управління інноваціями*. 2018. №1. С. 253-270.
17. Рекова Н. Ю. Економіко-математична модель залежності інтенсивності припливу інвестицій від амортизаційної політики в реаліях української економіки / Н. Ю. Рекова, Г. О. Талан // *Бізнес Інформ*. 2018. № 5. С. 93-99.
18. Спільник І., Загородна О. Грошові потоки підприємства: комплексний аналіз за даними фінансової звітності. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2017. Вип. 1-2. С. 67-85.
19. Піскунова Н.О. Удосконалення науково-методичного обґрунтування аналізу грошових потоків підприємств. *Економічний аналіз*. 2016. Том 25. № 2. С. 122-131
20. Трусова Н.В. Методологія потокового підходу до планування фінансового потенціалу підприємств аграрної галузі / Н.В. Трусова / *Молодий вчений*. 2017. № 1.1 (41.1). С. 96-100.

Міжнародні видання.

21. Trusova N. Restrictions of financing the budget deficit of Ukraine / N. Trusova, S. Kalchenko, V. Tsap, V. Ternovsky, O. Levchenko/ *International Journal of Economic Research*. 2017. №14(14). P. 353-364.
22. Trusova N.V. Debt burden of the financial system of Ukraine and countries of the Eurozone: Policy of regulating of the risks / N.V. Trusova, S.V. Karman, M.A. Tereshchenko, Yu. O. Prus / *Espacios*. 2018. №39 (39). P. 312-328.
23. Trusova N.V. Regional aspect of formation: The potential of financial safety in agrarian enterprises of Ukraine / N.V. Trusova, O.V. Hryvkivska, N.S.Tanklevska, L.A. Vdovenko, O.S. Prystemskyi, S.V. Skrypnyk // *Asia life sciences. The Asian International Journal of Life Sciences*. 2019. № 21(1). P. 169-186.
24. Trusova N.V. Determinants of the development venture financing of the subjects of agrarian market of Ukraine / N.V. Trusova, N.S. Tanklevska, O.S. Prystemskyi, O.V. Hryvkivska, N.O. Advokatova / *Asia life sciences. The Asian International Journal of Life Sciences*. 2019. №21(1). P. 377-398.
25. Trusova N.V. Imperatives of functioning of the financial market of Ukraine in the global space of debt loading / N.V. Trusova, I.Ye. Yakusheva, Yu.M. Zavoloka, A.H. Yefremenko, Yu.A. Malashenko, M.V. Sidnenko / *Journal of Economic Studies*. 2020. № 47(7). P. 101-115

26. Trusova N.V. Fiscal policy in a decentralized space of the financial system of Ukraine / N.V. Trusova, V. P. Sychak, L.V. Borovik, S.V. Kostornoi, I.A. Chkan, I.V. Forkun / International Journal of Criminology and Sociology. 2020. №9. P. 2891-2904.

27. Trusova N.V. Modeling of system factors of financial security of agricultural enterprises of Ukraine / N.V. Trusova, O.S. Prystemskyi, O.V. Hryvkivska, Alina Zh. Sakun, Yurii Y. Kyrylov / Regional Science Inquiry. 2021. №13(1). P. 169-182.

28. Trusova N.V. Ensuring security the movement of foreign direct investment: Ukraine and the EU economic relations / N.V. Trusova, T.A. Cherniavska, Yu.Ye. Kyrylov, V.H. Hranovska, S.V. Skrypnyk, L.V. Borovik / Periodicals of Engineering and Natural Sciences. 2021. №9(3). P. 901-920.

30. Trusova N.V. Credit-Investment Activity of Banks of the Ukraine: Financial Globalization, Risks, Stabilization / N.V. Trusova, L.V. Melnyk, Z.S. Shilo, O.S. Prystemskyi / Universal Journal of Accounting and Finance. 2021. №9 (3). P. 450-468. <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56606135100>

31. Trusova N.V. Foreign-Economic Priorities of the Development of Investment Infrastructure of Agri-Food Production Entities / N.V. Trusova, I.V. Demchenko, N.M. Kotvytska, A.V. Hevchuk, D.V. Yeremenko, Yu. O. Prus // Scientific Horizons. 2021. №24(5). P.92-107.

Інформаційні ресурси Інтернет.

32. Вівчар О. І., Гайда Н. В. Концептуальні засади економічного управління ресурсами на підприємствах: безпекознавчий вимір. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. Випуск 19, Ч. 1. С. 51–55. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/19_1_2018ua/14.pdf

33. Вексельне фінансування сільськогосподарських товаровиробників України // Міжнародна Фінансова Корпорація (IFC). URL: <http://www.ifc.ua>

34. Комаренко П.В. Управління фінансовим потенціалом підприємств/ П.В. Комаренко. URL: <http://avtoreferat.net/>

35. Купира М.І., Кодтунович О.В., Сокол Х.Я. Фінансовий потенціал підприємства: формування та детермінанти нарощування. Економічний форум. 2021. №1(1). С. 127-134. URL: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-1-15>

36. Мазур А. О., Кириченко С. О. Методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Випуск 6 (17). С. 253-258. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/2013/1/Mazur.pdf>

37. Марченко В.М., Бондар А.І. Управління фінансовим потенціалом підприємства. Ефективна економіка. 2018. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua?op=1&z=6644>

38. Оцінка вартості грошей у часі. URL: <https://buklib.net/books/35271/>

39. Петіна Л.В. Управління фінансовими потоками сільськогосподарських підприємств /Л.В. Петіна / Облік і фінанси АПК. URL: <https://magazine.faaf.org.ua/upravlinnya-finansovimi-potokami-silskogospodarskih-pidpriemstv.html>

Змістовний модуль 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Тема 3.1. Сучасний етап розвитку банківської системи

План лекційного заняття

1. Еволюція, сучасні тенденції та перспективи розвитку банківської системи України.
2. Методологічні підходи до дослідження стабільності, стійкості та ефективності розвитку банківських систем.
3. Вплив глобалізації на розвиток банківської системи України.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які основні тренди та характеристики відзначаються на сучасному етапі розвитку банківської системи?
2. Які основні фактори впливають на розвиток банківської системи в сучасних умовах, і як вони можуть бути враховані при плануванні та реалізації стратегій банківських установ?
3. Які нові технології та інновації використовуються в банківській системі на сучасному етапі, і який вплив вони мають на розвиток банківської сфери?
4. Які ризики та виклики пов'язані з сучасним етапом розвитку банківської системи, і як вони можуть бути управліні відповідними стратегіями та заходами?
5. Які основні законодавчі та регуляторні зміни відбуваються в банківській системі на сучасному етапі, і як вони впливають на діяльність банківських установ?
6. Які основні тенденції та напрямки розвитку банківської системи в Україні на сучасному етапі, і як вони відрізняються від світових тенденцій?
7. Які виклики та можливості пов'язані з розвитком фінансових технологій (FinTech) в банківській системі на сучасному етапі?
8. Як можуть банківські установи адаптуватися до сучасного етапу розвитку банківської системи, забезпечуючи свою конкурентоспроможність та стабільність?

Рекомендована література:

Основна [1, 5, 6, 10, 12, 13, 14].

Допоміжна [16-20, 23].

Міжнародні видання [26, 27].

Інформаційні ресурси Інтернет [28-33].

Тема 3.2. Характеристика концепцій управління банківською діяльністю та основні напрями удосконалення її регулювання

План лекційного заняття

1. Наукові підходи до аналізу концептуальних моделей управління банківською діяльністю.
2. Оцінка впливу стабільності функціонування банківської системи на економічне зростання.
3. Особливості та протиріччя сучасного етапу регулювання банківської діяльності на основі використання інструментів та методів монетарної політики.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке концепції управління банківською діяльністю та які вони можуть бути класифіковані?
2. Які основні принципи та підходи використовуються в концепціях управління банківською діяльністю?
3. Які основні завдання та функції концепцій управління банківською діяльністю, і як вони можуть бути реалізовані в практиці банківської діяльності?
4. Які основні напрями удосконалення регулювання банківської діяльності на сучасному етапі?
5. Які ключові виклики та ризики пов'язані з регулюванням банківської діяльності, і як вони можуть бути враховані в процесі удосконалення регуляторної політики?
6. Які основні принципи та методи регулювання банківської діяльності відповідно до сучасних вимог економічного розвитку та фінансової стабільності?
7. Які основні аспекти регулювання банківської діяльності пов'язані з забезпеченням фінансової стабільності, захистом прав та інтересів банківських клієнтів та ефективним функціонуванням фінансових ринків?
8. Які механізми та інструменти використовуються в регулюванні банківської діяльності на сучасному етапі, і який вплив вони мають на діяльність банків?

Рекомендована література:

Основна [2, 4, 7, 8, 10, 11].

Допоміжна [16, 20, 23].

Міжнародні видання [24, 25].

Інформаційні ресурси Інтернет [28-33].

Тема 3.3. Оптимізація функціонування та розвитку банківської системи України в умовах сучасних трансформаційних процесів

План лекційного заняття

1. Значення нефінансових чинників для розвитку банківської системи.
2. Удосконалення сучасних пропозицій фінансових продуктів і послуг банків.
3. Адаптація систем мікrokредитних програм банків розвинених країн до вітчизняних умов.
4. Специфічні аспекти розвитку фідучіарних послуг банками України.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які основні виклики та трансформаційні процеси впливають на функціонування та розвиток банківської системи України на сучасному етапі?
2. Які основні стратегії та підходи можуть бути використані для оптимізації функціонування банківської системи України в умовах трансформаційних процесів?
3. Які основні напрями розвитку банківської системи України можуть бути визначені з урахуванням сучасних трансформаційних процесів, таких як технологічні інновації, цифрові трансформації, зміни в регуляторному середовищі та інші?
4. Які основні принципи та методи оптимізації функціонування банківської системи України можуть бути застосовані з урахуванням сучасних трансформаційних процесів, таких як ефективне ризик-менеджмент, вдосконалення організаційної структури, забезпечення високого рівня керованості та інші?
5. Які основні аспекти оптимізації розвитку банківської системи України можуть бути враховані з урахуванням сучасних трансформаційних процесів, таких як розвиток інноваційного середовища, підтримка малого та середнього бізнесу, розвиток фінансової освіти та інші?
6. Які основні ризики та виклики можуть виникнути в оптимізації функціонування та розвитку банківської системи України?

Рекомендована література:

Основна [1-15].

Допоміжна [16-23].

Міжнародні видання [26, 27].

Інформаційні ресурси Інтернет [28-33].

Рекомендована література

Основна.

1. Банківська система. Навч. посіб. (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. Дніпро: Пороги, 2017. 444 с.
2. Банківські операції [Текст]. Навчальний посібник / К.Ф.Ковальчук, І.В. Вишнякова, Л.М. Савчук, 427 І.Г. Сокиринська. К.: «Центр учбової літератури». 2013. 326 с.
3. Банківське кредитування в Україні: посткризове перезавантаження: монографія / С. М. Аржевітін, Т. С. Шемет, Н. В. Циганова та ін.; за заг. ред. С.М. Аржевітіна. Київ : КНЕУ, 2017. 407 с.
4. Дзюблюк О.В. Кредитний ризик і ефективність діяльності банку: монографія / О.В. Дзюблюк, Л.М. Прийдун. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2015. 295 с.
5. Дзюблюк О. В. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів: монографія / За ред. д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. Тернопіль: «Вектор», 2012. 462 с.
6. Коваленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 578 с.
7. Малахова О.Л. Кредитний менеджмент [Текст]: навч. посібник / О.Л. Малахова. Тернопіль: Вектор, 2015. 420 с.
8. Маслак Н.Г. Ціноутворення на банківські продукти [Текст] : монографія / Н.Г.Маслак, О.А.Крикалій. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 121с.
9. Мікрофінансування аграрного виробництва: монографія / Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» [Лупенко Ю.О., Андрос С.В., Тулуш Л.Д. та інші]; за ред. Ю.О. Лупенка, С.В. Андрос. К.: ННЦ «ІАЕ», 2020. 310 с.
10. Прасолова С.П. Банківські операції: [навч. посіб. та практ.] / С.П. Прасолова, О.С. Вовченко К.: «Центр учбової літератури», 2013. 568 с.
11. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент у банку : підручник / Л. О. Примостка; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». 3-тє вид., доповн. і переробл. К. : КНЕУ, 2012. 338 с.
12. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
13. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 № 18 (зі змінами). База даних. «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 № 16 (зі змінами). База даних. «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80#Text>

15. Фінансовий менеджмент у банку. Навчальний посібник./ Демчук Н.І., Мазур І.М., Вишнякова І.В. Дніпро: Пороги, 2016. 300 с.

Допоміжна.

16. Господарський кодекс України: від 16 січ. 2003 р. № 436-IV: веб-сайт Верховної Ради України/ URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

17. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>.

18. Про кооперацію: Закон України від від 11.11.2004 № 5 (зі змінами). База даних. «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text>

19. Про споживче кредитування: Закон України від 15.11.2016 № 1 (зі змінами). База даних. «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>

20. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 № 1 (зі змінами). База даних. «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>

21. Росола У.В., Щока Н.І., Ярмолюк М.С. Кредитна політика та аналіз сучасного стану кредитного ринку України. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2018. № 1 (9). С. 181-188.

22. Руда О. А. Кредит як підґрунтя взаємовідносин підприємств та комерційних банків. Інвестиції: практика та досвід. № 9. 2018, С. 22-25.

23. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №№ 40-44 (зі змінами). База даних. «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Міжнародні видання.

24. Andriushchenko, K., Ishchenko, M., Sahaidak, M., Tepliuk, M. and Domina, O. (2019) «Prerequisites for the creation of financial and credit infrastructure of support for agricultural enterprises in Ukraine». Banks and Bank Systems, 14(2), p. 63-75.

25. European Central Bank – The Euro Area Sovereign Debt Market: lessons from the crisis. 22 jan. Available at: URL: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2012/html/sp120628_1.en.html

26. Laeven L., Valencia F. Systemic Banking Crises: A New Database. International Monetary Fund: Washington, DC.: IMF Working Paper. 2008. No. WP/08/221. 80 p.

27. Levine R., Zervos S. Stock Markets, Banks, and Economic Growth. American Economic Review. 1998. Vol. 88 (3). P. 537–58.

Інформаційні ресурси Інтернет.

28. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

29. Офіційний веб-сайт Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&rcode=teina225&plugin=1>

30. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://kmu.gov.ua>

31. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary>

32. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

33. Офіційний веб-сайт Рахункової палати України. URL: <https://rp.gov.ua>

Змістовний модуль 4. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ СТРАХОВОГО ЗАХИСТУ

Тема 4.1. Методологічні підходи до вивчення сутності категорії «страховий захист»

План лекційного заняття

1. Система страхового захисту суспільного виробництва.
2. Принципи страхового захисту.
3. Складові страхового захисту суспільства.
4. Методологічний взаємозв'язок категорій «захист», «страховий захист», «страховий захист у сільському господарстві».

Питання для самоперевірки та повторення

1. Які основні методологічні підходи можуть бути застосовані при вивченні сутності категорії «страховий захист»?
2. Які основні філософські підходи можуть бути використані при вивченні сутності страхового захисту, такі як онтологічний, гносеологічний, аксіологічний та інші?
3. Які соціально-економічні підходи можуть бути використані при вивченні сутності страхового захисту, такі як економічний, соціологічний, політичний та інші?

4. Які правові підходи можуть бути використані при вивченні сутності страхового захисту, такі як нормативно-правовий, договірний, регуляторний та інші?
5. Які історичні підходи можуть бути використані при вивченні сутності страхового захисту, такі як еволюційний, ретроспективний, порівняльний та інші?
6. Які науково-технічні підходи можуть бути використані при вивченні сутності страхового захисту, такі як статистичний, аналітичний, емпіричний та інші?
7. Які міждисциплінарні підходи можуть бути використані при вивченні сутності страхового захисту, такі як економіко-правовий, соціо-технічний, фінансово-економічний та інші?
8. Які основні переваги та недоліки різних методологічних підходів до вивчення сутності страхового захисту можуть бути визначені?

Рекомендована література:

Основна [1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14].

Допоміжна [15, 16, 17, 22, 24].

Міжнародні видання [28, 29, 39].

Інформаційні ресурси Інтернет [40-44].

Тема 4.2. Системна структура страхового захисту

План лекційного заняття

1. Структура страхового збитку.
2. Класифікація страхових подій за місцем виникнення.
3. Механізм страхового захисту з метою фінансування ризику.
4. Класифікація методів управління ризиком.
5. Механізм страхового захисту з метою накопичення страхового фонду при нагромаджувальному страхуванні життя.
6. Механізм страхового захисту із здешевлення внутрішнього фінансування підприємства.
7. Зовнішні ефекти страхового захисту.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що включає в себе системна структура страхового захисту?
2. Які основні компоненти складають системну структуру страхового захисту?
3. Які основні рівні або рівень системної структури страхового захисту можуть бути виділені?
4. Які основні взаємозв'язки та взаємодії між компонентами системної

- структури страхового захисту можуть бути визначені?
5. Які ролі та функції виконують різні компоненти системної структури страхового захисту?
 6. Які основні засади та принципи визначають системну структуру страхового захисту?
 7. Які основні виклики та впливи можуть виникати на системну структуру страхового захисту в сучасних умовах?
 8. Які можливі шляхи та напрями оптимізації системної структури страхового захисту з метою покращення його функціонування та розвитку?
 9. Які основні переваги та недоліки різних підходів до системної структури страхового захисту можуть бути визначені?
 10. Які можливі перспективи та тенденції розвитку системної структури страхового захисту в майбутньому?

Рекомендована література:

Основна [2, 5, 7, 11, 12, 14].

Допоміжна [15, 16, 17, 18, 19, 21, 23].

Міжнародні видання [30, 33, 37].

Інформаційні ресурси Інтернет [40-44].

Тема 4.3. Класифікація та функції страхового захисту

План лекційного заняття

1. Класифікація страхового захисту.
 - 1.1. Страховий захист майна.
 - 1.2. Параметри страхового захисту майна.
 - 1.3. Страховий захист життя і здоров'я.
 - 1.4. Параметри страхового захисту життя, здоров'я та працездатності.
 - 1.5. Страховий захист відповідальності.
 - 1.6. Приклади страхового захисту відповідальності.
2. Комбінований страховий захист.
3. Функції страхового захисту.
4. Методи оцінки і регулювання страхового захисту.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке страховий захист?
2. Які основні функції страхового захисту можуть бути виділені?
3. Які можуть бути класифікації страхового захисту залежно від різних критеріїв, таких як об'єкт страхування, період страхування, масштаб страхування тощо?
4. Які основні види страхового захисту можуть бути визначені згідно з

- класифікацією за об'єктом страхування?
5. Які основні види страхового захисту можуть бути визначені згідно з класифікацією за періодом страхування?
 6. Які основні види страхового захисту можуть бути визначені згідно з класифікацією за масштабом страхування?
 7. Які можуть бути функції страхового захисту для страховика?
 8. Які можуть бути функції страхового захисту для страхувальника?
 9. Які можуть бути функції страхового захисту для суспільства в цілому?
 10. Які можуть бути функції страхового захисту для економіки країни?

Рекомендована література:

Основна [1, 2, 3, 5, 7, 12, 14].

Допоміжна [15, 16, 17, 22, 24].

Міжнародні видання [29, 36, 37].

Інформаційні ресурси Інтернет [40-44].

Рекомендована література

Основна.

1. Алексєнко Л. М. Фінансові технології забезпечення стабільності страхового ринку в контексті економічної безпеки. Наук. вісник Херсон. ун-ту. Сер.: Економіка. 2016. Вип. 19. Ч. 1. С. 126-129.
2. Алєскєрова Ю. В. Розвиток сільськогосподарського страхування: теорія, методологія, практика: монографія. Вінниця: ТОВ «Видавництво -друкарня ДДЮ», 2015. 368 с.
3. Волосович С. В., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С. 124-137.
4. Дем'яненко М.Я., Гудзь О. Є., Навроцький С. А. Методичні рекомендації по страхуванню сільськогосподарських культур з державною підтримкою. Київ: ННЦ ІАЕ, 2009. 134 с.
5. Енциклопедія страхування. Київ: Українське агенство фінансового розвитку, 2008. 650 с.
6. Історія страхування: Підручник / С.К. Реверчук, Т.В. Сива, С.І. Кубів, О.Д. Вовчак; За ред. С.К. Реверчука/. К.: Знання, 2005. С. 25-26.
7. Мних М. В. Страхування в Україні: сучасна теорія і практика : підручник. Київ: Знання України, 2006. 283 с.
8. Навроцький С.А. Соціально-економічні аспекти страхування в АПК: [монографія] / С.А. Навроцький. Суми.: Довкілля, 2004. 316 с.
9. Навроцький С.А. Формування спеціалізованої страхової системи / С.А. Навроцький / Комплексна програма розвитку сільського господарства Київської області у 2008-2010 роках та на період до 2015 року / [Саблук П.Т., Мєсель-Весєляк В.Я., Навроцький С.А. та ін.] Чабани.: Центр наукового забезпечення АПВ Київської області, 2008. 284с. [С. 49].
10. Прокопчук О. Т. Особливості страхування аграрних ризиків у країнах світу. Актуальні проблеми економіки. 2014. № 3. С. 46-53.

11. Страхування: Підручник / Керівник авт. кол. і наук. ред. С.С.Осадець. Вид. 2-ге, перероб. і доп. К.: КНЕУ, 2002. 599с.
12. Страхування: підручник / В. Д. Базилевич та ін.; ред. В. Д. Базилевич. Київ: Знання, 2008. 1019 с.
13. Шолойко А. С. Діяльність страхових і перестрахових посередників в Україні. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Сер.: Економіка. 2017. № 5 (33). С. 120-125.
14. Шолойко А.С. Інфраструктура страхового ринку України: монографія. Київ: Логос, 2019. 408 с.

Допоміжна.

15. Законі України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 9 лютого 2012 року № 4391-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4391-17>.
16. Закон України «Про страхування» від 7 лютого 1996 року № 85/96-ВР – URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
17. Закон України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 24.07.2021 року. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/T124391?utm_source=biz.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=bizpress01&_ga=2.108877314.1236361757.1680613128-912894459.1676583503.
18. Методичні рекомендації із страхування сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень / Б.Р. Ахїджанов, О.Є. Гудзь, С.А. Навроцький та ін./ за ред. С.А. Навроцького. К.: ННЦ ІАЕ, 2012. 126 с.
19. Навроцький С.А. Страховий захист сільськогосподарських товаровиробників / С.А. Навроцький / Фінанси сільського сільськогосподарських підприємств: Посібник з питань фінансових відносин у ринкових умовах / За ред. М.Я. Дем'яненка. К.: ІАЕ УААН, 2000. С. 274-305, 547-557.
20. Навроцький С.А. Інформаційно-комунікаційна модель автоматизації страхової системи АПК/ С.А. Навроцький / Інформаційні ресурси та їх використання в агропромисловому виробництві: зб. наук. пр. №2. К.: ІАЕ УААН, 2000. С.162-166.
21. Навроцький С.А. Концепція розвитку страхової системи сільського господарства з державною підтримкою в Україні / С.А. Навроцький / Наука й економіка. Хмельницький: ХЕУ, 2012. Вип. 2. С. 98-109.
22. Навроцький С.А. Концептуальні засади створення національної системи страхування сільськогосподарських ризиків / С.А. Навроцький / Наука й економіка. Хмельницький: ХЕУ, 2008. Вип. 2. С 292-298.
23. Навроцький С.А. Сільськогосподарське страхування в контексті продовольчої безпеки / С.А. Навроцький / Збірник наукових праць Подільського державного аграрно-технічного університету. Кам'янець-Подільський, 2006. Вип. 14, том 2. С. 126-134.
24. Навроцький С.А. Страховий захист як метод зниження виробничо-господарських ризиків / С.А. Навроцький / Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит. Суми: Довкілля, 2007. №1 С.41-50.

25. Навроцький С.А. Оптимізація витрат на сільськогосподарське страхування при застосуванні франшизи / С.А. Навроцький / Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит. Суми: Довкілля, 2008. №2 С.150-157.
26. Страхування врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень [методичні рекомендації] / [С.А. Навроцький, Н.П. Брязгун, В.М. Гаврилюк та ін.]; за ред. С.А. Навроцького. К. : ІАЕ, 2000. 68 с.

Міжнародні видання.

27. Analiza ekonomiczne przedsiebiorstw przemyslowych. Pod red. E. Kurtysa. Warszawa, 2001. 412 s.
28. Baille P. L'Assurance obligatoire des vehicules terrestres a moteurs. Paris, 1965. 201 s.
29. Bears R. Some accuarial aspects of non-life insurance Company Management Het Verzekering. Archiet. Holandia, 1975. 286 s.
30. Bielak J. Zalozenia do projektu ustawy o prawie budzetowym / Finanse (Warszawa). 2000. Nr3. s. 39-48.
31. Csabay D. Definicja Ubezpieczeniowa / Wiadomosci Ubezpieczeniowe (Warszawa). 1994. Nr5. s.10-15.
32. Handschke J. Memorial w sprawie rozwoju ubezpieczen gospodarczych w Polsce / Studia Ubezpieczeniowe (Warszawa-Poznan). 1989. T.XI. s. 95-119.
33. Insurance industry feels federal lash / USS News and World Report. 1979. Nr4. 161 s.
34. Kath K. Wirtschaftliche Rechnungsführung, «Gewinn» und materielle Interessiertheit in Theorie und Praxis der Versicherungstätigkeit / Deutsche Finanzwirtschaft (Berlin). 1986. Nr5. s. 22-34.
35. Kowalewski E. Regulacje prawne w dziedzinie ubezpieczen gospodarczych w Polsce Ludowej / 185 lat ubezpieczen gospodarczych w Polsce. Warszawa, 1988. s. 32-59.
36. Laloux P. Traite des assurances terrestres en droit belge. Bruxelles Liege, 1964. 341 s.
37. Mayerson A.L. Introduction to insurance. New York, 1962. 407s.
38. Parfitt J. Panel research: Consumer Market Research Handbook. NewYork Cincinnati Toronto London Mailbourne, 1999. 251 s.
39. Zaccanti B.S. Fewer choices in the market: The risk-management implication of insurer consolidation / Risk-Management. 1996. Vol. 43 .№8. P. 19-21.

Інформаційні ресурси.

40. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
41. Офіційний веб-сайт Євростату. URL: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teina225&plugin=1>
42. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://kmu.gov.ua>
43. Офіційний веб-сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary>
44. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

Змістовний модуль 5. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ

Тема 5.1. Методологічні засади функціонування фондового ринку

План лекційного заняття

1. Роль та місце фондового ринку в економіці.
2. Основні теорії функціонування фондового ринку.
3. Функції та характерні ознаки фондового ринку.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке фондовий ринок?
2. Які основні елементи складають фондовий ринок?
3. Які основні функції фондового ринку можна виділити?
4. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору регулювання та нагляду?
5. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору організації та регулювання торгів?
6. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору інформаційної підтримки та дискросуру?
7. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору учасників ринку та їхніх прав та обов'язків?
8. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору захисту інвесторів та регулювання ризиків?
9. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору розвитку ринку та залучення інвестицій?
10. Які можуть бути методологічні засади функціонування фондового ринку з точки зору регулювання внутрішнього та міжнародного співробітництва?

Рекомендована література:

Основна [1-4, 6-8].

Допоміжна [11-19].

Міжнародні видання [20-32].

Інформаційні ресурси Інтернет [33-38].

Тема 5.2. Методологічні засади прогнозування цін на фондових ринках

План лекційного заняття

1. Основні концепції ціноутворення на фондових ринках.
2. Методологія технічного аналізу для прогнозування цін на фондових ринках.

3. Фундаментальний аналіз та його роль в прогнозуванні цін на фондових ринках.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке прогнозування цін на фондових ринках?
2. Які основні методологічні підходи до прогнозування цін на фондових ринках використовуються?
3. Які можуть бути технічні методи прогнозування цін на фондових ринках?
4. Які можуть бути фундаментальні методи прогнозування цін на фондових ринках?
5. Які можуть бути статистичні методи прогнозування цін на фондових ринках?
6. Які можуть бути машинні методи прогнозування цін на фондових ринках?
7. Які можуть бути експертні методи прогнозування цін на фондових ринках?
8. Які можуть бути комбіновані методи прогнозування цін на фондових ринках?
9. Які можуть бути особливості прогнозування цін на фондових ринках в умовах високої волатильності ринку?
10. Які можуть бути ризики та обмеження використання методів прогнозування цін на фондових ринках?

Рекомендована література:

Основна [1-8].

Допоміжна [14-19].

Міжнародні видання [22, 24, 26-28].

Інформаційні ресурси Інтернет [33-38].

Тема 5.3. Методологічні засади формування інвестиційних стратегій на фондових ринках

План лекційного заняття

1. Емпіричний підхід до сучасних портфельних теорій для оптимізації інвестиційних портфелів.
2. Ключові фактори при формуванні інвестиційних стратегій на фондових ринках.
3. Методологічні засади регуляторного та фіскального впливів на розвиток національного фондового ринку.
4. Вплив фінтеху на розвиток специфіки електронного трейдингу на фондових ринках та ринку FOREX.

Питання для самоперевірки та повторення

1. Що таке інвестиційна стратегія на фондових ринках?
2. Які основні методологічні підходи до формування інвестиційних стратегій на фондових ринках використовуються?
3. Які можуть бути технічні методи формування інвестиційних стратегій на фондових ринках?
4. Які можуть бути фундаментальні методи формування інвестиційних стратегій на фондових ринках?
5. Які можуть бути статистичні методи формування інвестиційних стратегій на фондових ринках?
6. Які можуть бути машинні методи формування інвестиційних стратегій на фондових ринках?
7. Які можуть бути експертні методи формування інвестиційних стратегій на фондових ринках?
8. Які можуть бути комбіновані методи формування інвестиційних стратегій на фондових ринках?
9. Які можуть бути фактори ризику, які слід враховувати при формуванні інвестиційних стратегій на фондових ринках?
10. Як можна оцінювати ефективність інвестиційних стратегій на фондових ринках?
11. Які основні тренди в фінтеху впливають на розвиток специфіки електронного трейдингу на фондових ринках та ринку FOREX?
12. Які нові технології фінтеху використовуються на ринках електронного трейдингу та як вони змінюють традиційні підходи до трейдингу?
13. Які ризики та виклики пов'язані з впровадженням фінтех-інновацій на ринках електронного трейдингу, зокрема на фондових ринках та ринку FOREX?
14. Як фінтех впливає на ліквідність ринку та швидкість виконання угод на ринках електронного трейдингу?
15. Які зміни відбуваються в аналітичних та прогностичних інструментах в результаті розвитку фінтеху на ринках електронного трейдингу?
16. Як фінтех впливає на розширення доступу до ринків електронного трейдингу та залучення нових учасників, зокрема малих та середніх підприємств та індивідуальних трейдерів?

Рекомендована література:

Основна [1-8].

Допоміжна [11-19].

Міжнародні видання [20-32].

Інформаційні ресурси Інтернет [33-38].

Рекомендована література

Основна.

1. Калінеску Т. В., Кушал І. М., Кирилов О. Д. Біржова діяльність: підручник. Сєверодонецьк : Видавництво СНУ ім. В. Даля, 2016. 444 с.
2. Мозговий О.М. Фондовий ринок: Навч.-метод, посіб. для самост. вивч. дисц. К: КНЕУ, 2001. 96 с.
3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник / за ред. д.е.н, проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми: Університетська книга, 2019. 572 с.
4. Пепа Т.В., Пішеніна Т. І., Лавринович В. В. Біржова діяльність: навч. посіб. Київ : Ліра К, 2016. 540 с.
5. Солодкий М.О. Яворська В. О., Андросович Т. Ю. Розвиток біржового аграрного ринку. Київ : ЦП «Компринт», 2014. 341 с.
6. Солодкий М.О., Яворська В. О., Кравченко А. С. Розвиток біржової торгівлі на товарних та фінансових ринках: монографія. Київ: ЦП «Компринт», 2017. 287с.
7. Сохацька О.М. Біржова справа: підруч. Тернопіль: Карт-бланш2014. 632 с.
8. Фондовий ринок: підручник : у 2 кн. Кн. 1 / В.Д.Базилевич, В.М. Шелудько, В.В. Вірченко та ін. ; за ред. В.Д. Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. К. : Знання, 2015. 621 с.

Допоміжна.

11. Благодатний А.С., Музиченко А.С. Особливості трансформаційних процесів у міжнародній біржовій торгівлі. *Економічний вісник*. 2019. №4. С. 74-81.
12. Боднар О. В., Яворська В. О. Особливості управління цінovими ризиками на ринку зернових в контексті світової біржової практики. *Ефективна економіка*. 2016. № 9. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5141>.
13. Бойченко Е. Г. Організація біржової діяльності в країнах Європейського Союзу та Великої Британії: порівняльно-правовий підхід. *Теорія і практика правознавства*. 2020. № 1 (17). С. 1-13.
14. Господарський кодекс України в редакції від 27.02.2021 №436-IV (зі змінами і доповненнями) / Сайт Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
15. Декрет Кабінету міністрів України «Про систему валютного регулювання та валютного контролю» від 19.02.1993 № 15-93 (зі змінами і доповненнями) / Сайт Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.

16. Закон України «Про товарні біржі» від 10.12.91 №1956-ХІІ (зі змінами і доповненнями) / Сайт Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>.
17. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.04 №185/94-ВР (зі змінами і доповненнями) / Сайт Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/185/94-%D0%B2%D1%80>
18. Царенко О.М., Бей Н.О. Корпоративне управління і фондовий ринок: Підручник. За ред. ден. проф. І.В. Сала. Суми: ВТД «Університетська книга», 2005. 287 с.
19. Чесноков В.Л. Біржові операції: навч. посібник. Київ: ЦНЛ, 2015.192 с.

Міжнародні видання.

20. Allen F. The Theory of Financial Intermediation / F. Allen, A. Santomero / *Journal of Banking and Finance*. 1997. Vol. 21. pp. 1461-1485.
21. Amihud Y. Illiquidity and Stock Returns: Cross-Section and Time-Series Effects / Y. Amihud / *Journal of Financial Markets*. 2002. No. 5. pp. 31–56.
22. Bae, K. H., Karolyi, G. A., & Stulz, R. M. The economics of foreign exchange and global finance (3rd ed.). Springer, 2018. 487 p.
23. Cieslak, A., Morse, A., & Vissing-Jorgensen, A. Stock returns over the FOMC cycle. *The Journal of Finance*, 75(5), 2020. 2509-2549 p.
24. Davis E. Institutional Investors / E. Davis, B. Steil. Massachusetts: The MIT Press, 2001. 524 p.
25. French, K. R., & Fama, E. F. Asset pricing in the 60 years since the publication of the joint hypothesis. *Journal of Accounting & Economics*, 69(2-3), 2020. 567 p.
26. Gennaioli, N., Shleifer, A., & Vishny, R. W. The COVID-19 crisis and its implications for the future of investing. *Journal of Financial Economics*, 140(1), 1-21, 2020. 284 p.
27. Greenwood, R., & Scharfstein, D. The growth of modern finance. *Journal of Economic Literature*, 58(1), 1-50, 2020. 321 p.
28. Harvey, C. R., Liu, Y., & Zhu, H. ...and the cross-section of expected returns. *Review of Financial Studies*, 32(5), 2019. 652 p.
29. Jones C. M. A Century of Stock Market Liquidity and Trading Cost. / C.M. Jones. GSB: Columbia University, 2002. 44 p.
30. Pan, J., Wang, J., & Weisbach, M. S. CEO investment cycles. *Review of Financial Studies*, 32(5), 2019. 1835-1873 p.
31. Stein, J. C. Presiding over monetary policy: Framing the issues. *American Economic Review*, 108(6), 2018. 1290-1316 p.
32. Wermers R. Mutual fund herding and the impact on stock prices / R. Wermers // *Journal of Finance*. 1999. № 54. pp. 581-622.

Інформаційні ресурси.

33. Веб-сайт Finance.ua URL: <https://finance.ua/>
34. Національне рейтингове агентство «Рюрік». Довгострокові кредитні рейтинги боргових інструментів. URL: <https://www.rurik.com.ua/credit-ratings3/bonds>
35. Офіційний веб-сайт Української фондової біржі. URL: <https://www.ux.ua/>
36. Офіційний веб-сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. Інформаційна система «Фондовий ринок». URL: <https://www.stockmarket.gov.ua/>
37. Офіційний веб-сайт української Універсальної Біржі. URL: <https://www.uub.com.ua/>
38. Фінансовий портал «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/>

9. Теми семінарських/практичних занять

№ заняття	Назва теми	Кількість Годин
Змістовний модуль 1. Імперативи розвитку фінансів в умовах економічних зрушень		
1	Розвиток фінансів та фінансової науки	2
2	Методологічні основи побудови механізмів активізації розвитку фінансових ринків.	2
3	Методологічний дискурс формування, функціонування та ієрархії сучасних державних фінансів.	2
Змістовний модуль 2. Управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку		
1	Основи управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	2
2	Процес управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку	2
Змістовний модуль 3. Методологічні засади організації ефективної банківської системи		
1	Сучасний етап розвитку банківської системи	2
2	Характеристика концепцій управління банківською діяльністю та основні напрями удосконалення її регулювання	2
Змістовний модуль 4. Методологічні засади дослідження страхового захисту		
1	Методологічні підходи до вивчення сутності категорії «страховий захист»	2
2	Системна структура страхового захисту	2
Змістовний модуль 5. Методологічні основи діяльності на фондовому ринку		
1	Методологічні засади функціонування фондового ринку	2

2	Методологічні засади прогнозування цін на фондових ринках	2
3	Методологічні засади формування інвестиційних стратегій на фондових ринках	2
Усього		24

10. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ заняття	Назва теми	Кількість Годин
Змістовний модуль 1. Імперативи розвитку фінансів в умовах економічних зрушень		16
1	Напрями зростання дієвості фінансової політики та фінансової безпеки.	6
2	Оцінка функціонування та умов розвитку фінансів України	5
3	Парадигмальні засади трансформації міжнародних фінансів.	5
Змістовний модуль 2. Управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку		18
1	Динамічне моделювання фінансових потоків учасників аграрного ринку	9
2	Параметрична взаємодія джерел фінансових ресурсів та класифікаційних груп фінансових потоків	9
Змістовний модуль 3. Методологічні засади організації ефективної банківської системи		18
1	Вплив глобалізації на розвиток банківської системи України.	9
2	Значення нефінансових чинників для розвитку банківської системи. Специфічні аспекти розвитку фідуціарних послуг банками України.	9
Змістовний модуль 4. Методологічні засади дослідження страхового захисту		17
1	Класифікація страхового захисту.	9
2	Функції страхового захисту.	8
Змістовний модуль 5. Методологічні основи діяльності на фондовому ринку		15
1	Функції та характерні ознаки фондового ринку	5
2	Основні концепції ціноутворення на фондових ринках	5
3	Вплив фінтеху на розвиток специфіки електронного трейдингу на фондових ринках та ринку FOREX.	5
Усього		84

11. Індивідуальні завдання

Завдання 1.

1. Яке призначення та роль фінансів у суспільному відтворенні?
2. Сформулюйте актуальні принципи побудови фінансової системи України.
3. Назвіть напрями зростання дієвості фінансової політики та фінансової безпеки.

Завдання 2.

1. Розкрийте стратегічні засади трансформації місцеві фінанси в умовах війни та глобалізації.
2. Які принципи та актуальні особливості організації фінансів підприємницьких структур?
3. Оцініть основні тенденції розвитку фінансів домогосподарств.

Завдання 3.

1. Від чого залежить стабільність розвитку сегментів фінансового ринку України?
2. Розкрийте фінансові механізми формування інвестиційного потенціалу господарюючих суб'єктів.
3. Сформулюйте парадигмальні засади трансформації міжнародних фінансів.

Завдання 4.

1. Розкрити сутність економічній категорії «фінансовий потік» та його роль в ефективному управлінні діяльністю учасників аграрного ринку.
2. Сутність пропорційного управління фінансовими потоками учасників аграрного ринку.
3. Поясніть механізм формування дворівневих та трирівневих фінансових потоків та їх дії в процесі фінансування запасами та обміну фінансовими ресурсами.

Завдання 5.

1. Охарактеризуйте основні класифікаційні групи фінансових потоків з метою активізації управлінської діяльності учасників аграрного ринку.
2. Розкрийте сутність економічної природи взаємодії грошових та фінансових потоків.
3. Дайте характеристику класифікаційній групі фінансових потоків «за методом розрахунку величини потоку».

Завдання 6.

1. Яке значення нефінансових чинників для розвитку банківської системи?
2. Запропонуйте напрями удосконалення сучасних пропозицій фінансових продуктів і послуг банків.

3. Як адаптувати систему мікрокредитних програм банків розвинених країн до вітчизняних умов?

Завдання 7.

1. Назвіть основні наукові підходи до аналізу концептуальних моделей управління банківською діяльністю.
2. Оцініть вплив стабільності функціонування банківської системи на економічне зростання.
3. Які особливості та протиріччя сучасного етапу регулювання банківської діяльності на основі використання інструментів та методів монетарної політики?

Завдання 8.

1. Сформулюйте принципи страхового захисту?
2. Розкрийте складові страхового захисту суспільства.
3. Поясніть взаємозв'язок категорій «захист», «страховий захист», «страховий захист у сільському господарстві».

Завдання 9.

1. Яка структура страхового збитку?
2. Розкрийте класифікацію методів управління ризиком.
3. Назвіть зовнішні ефекти страхового захисту.

Завдання 10.

1. Визначте роль та місце фондового ринку в економіці.
2. Які основні теорії функціонування фондового ринку?
3. Сформулюйте функції та характерні ознаки фондового ринку.

Завдання 11.

1. Розкрийте основні концепції ціноутворення на фондових ринках.
2. Поясніть методологію технічного аналізу для прогнозування цін на фондових ринках.
3. Яка роль фундаментального аналізу в прогнозуванні цін на фондових ринках.

Завдання 12.

1. Розкрийте емпіричний підхід до сучасних портфельних теорій для оптимізації інвестиційних портфелів.
2. Які ключові фактори при формуванні інвестиційних стратегій на фондових ринках?
3. Як впливає фінтеху на розвиток специфіки електронного трейдингу на фондових ринках та ринку FOREX?

12. Методи навчання

1. Словесні, наочні, практичні (для передача та сприймання навчальної інформації).

2. Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький (для пізнавальної діяльності здобувачів).

3. Методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок (залежно від основної дидактичної мети і завдань).

4. Методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок.

5. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні (з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання).

13. Форми контролю

За місцем, яке посідає контроль у навчальному процесі інституту, розрізняємо попередній (вхідний), поточний, рубіжний і підсумковий контроль.

Попередній контроль (діагностика вихідного рівня знань здобувачів) застосовуємо як передумову для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань дня використання їх викладачем як орієнтування у складності матеріалу. Формою попереднього контролю є вхідний контроль знань. Він проводиться на 1-му курсі, щоб оцінити реальність оцінок, отриманих на вступних іспитах з певного предмета. Попередній контроль у вигляді перевірки і оцінки залишкових знань проводимо також через деякий час після підсумкового іспиту з певної дисципліни як з метою оцінки міцності знань, так і з метою визначення рівня знань з забезпечуючих предметів для визначення можливості сприйняття нових навчальних дисциплін.

Поточний контроль знань є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) навчального матеріалу. Управління навчальним процесом можливе тільки на підставі даних поточного контролю. Завдання поточного контролю зводяться до того, щоб:

- 1) виявити обсяг, глибину і якість сприйняття (засвоєння) матеріалу, що вивчається;
- 2) визначити недоліки у знаннях і намітити шляхи їх усунення;
- 3) виявити ступінь відповідальності здобувачів і ставлення їх до роботи, встановивши причини, які перешкоджають їх роботі;

4) виявити рівень опанування навиків самостійної роботи і намітити шляхи і засоби їх розвитку;

5) стимулювати інтерес здобувачів до предмета і їх активність у пізнанні.

Головне завдання поточного контролю – допомогти здобувачам організувати свою роботу, навчитись самостійно, відповідально і систематично вивчати усі навчальні предмети. Поточний контроль – це продовження навчальної діяльності педагога і педагогічного колективу, він пов'язаний з усіма видами навчальної роботи і має навчити студентів готуватись до перевірки з першого дня занять і кожного дня, а не наприкінці семестру або навчального року. Разом з тим поточний контроль є показником роботи і педагогічного колективу. Звісно, що студенти у семестрі вивчають одночасно до десяти предметів, і не усі викладачі ставлять до них однакові вимоги. Нерідко деякі викладачі ставлять дещо підвищені вимоги, і здобувачі змушені весь семестр займатись тільки одним предметом коштом інших. У цьому разі показники поточної успішності можуть бути сигналом про серйозні порушення навчального процесу.

Зазначені завдання поточного контролю вимагають від викладачів і адміністрації відпрацювати певну систему і методику його проведення з врахуванням рівномірного і узгодженого розподілення контрольних знань у відповідності до бюджету часу студентів.

Рубіжний (тематичний, модульний, блоковий) контроль знань є показником якості вивчення окремих розділів, тем і пов'язаних з цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей здобувачів. Його завдання – сигналізувати про стан процесу навчання здобувачів для вжиття педагогічних заходів щодо оптимального його регулювання. Якщо поточний контроль проводимо лише з метою діагностики першого рівня засвоєння, тобто рівня загального орієнтування у предметі, то рубіжний контроль дає можливість перевірити засвоєння отриманих знань через більш довгочасний період і охоплює більш значні за обсягом розділи курсу. Відповідно змінюється методика контролю, від здобувачів можна вимагати самостійної конструктивної діяльності, а також виявити взаємозв'язки з іншими розділами курсу.

Рубіжний контроль може проводитись усно й письмово, у вигляді контрольної роботи, аналітичного звіту, реферату, презентації наукового проекту індивідуально або у групі.

Підсумковий контроль являє собою іспит здобувачів з метою оцінки їх знань і навиків у відповідності до моделі доктора філософії.

Основна мета іспиту – встановлення дійсного змісту знань здобувачів за обсягом, якістю і глибиною і вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

Основними формами контролю знань здобувачів є контроль на лекції, на семінарських і практичних заняттях, у позааудиторний час, на консультаціях, заліках і іспитах.

1. Контроль на лекції ми проводимо як вибіркове усне опитування здобувачів або з застосуванням тестів за раніше викладеним матеріалом,

особливо за розділами курсу, які необхідні для розуміння теми лекції, що читається, або ж для встановлення ступеня засвоєння матеріалу прочитаної лекції (проводиться за звичай у кінці першої або на початку другої години лекції).

Поточний контроль на лекції покликаний привчити здобувачів до систематичної проробки пройденого матеріалу і підготовки до майбутньої лекції, встановити ступінь засвоєння теорії, виявити найбільш важкі для сприйняття здобувачами розділи з наступним роз'ясненням їх. Контроль на лекції не має віднімати багато часу.

Поточний контроль на практичних та семінарських заняттях проводиться з метою виявлення готовності здобувачів до занять у таких формах:

1. Вибіркове усне опитування перед початком занять.
2. Фронтальне стандартизоване опитування за тестами протягом 5-10 хв.
3. Фронтальна перевірка виконання домашніх завдань.
4. Виклик до дошки окремих здобувачів для самостійного розв'язування задач, письмові відповіді на окремі запитання, дані на практичному занятті.
5. Оцінка активності здобувачів у процесі занять, внесених пропозицій, оригінальних рішень, уточнень і визначень, доповнень попередніх відповідей і т. ін.
6. Письмова (до 45 хв.) контрольна робота.
7. Колокіум по самостійних розділах теоретичного курсу (модулях).

14. Критерії оцінки знань

Поточний контроль			Рейтинг з навчальної роботи R_{HP}	Підсумкова атестація (диференційований залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3			
0-100	0-100	0-100	0-60	0-40	0-100

Примітки. 1. Рейтинг здобувача з навчальної роботи R_{HP} стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою

$$R_{HP} = \frac{0,6 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_K},$$

де $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_K = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$R_{HP} = \frac{0,6 \cdot (R^{(1)}_{3M} + \dots + R^{(n)}_{3M})}{n} + R_{ДР} - R_{ШТР}.$$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни